

U-513
17
apsnə assr jlər rk. omissariat dgiəl uəs azə.

apsnə zonalı tətən stancia.

A6x23 $\frac{5}{72}$

agrotexnika p q a r a k u a

apsnə assr atatən kulitirazə

1935 ş.

apsnəgi həntkarra lquə tətra.

aqua.

1935 ş.

НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
ИМ. Г. П. ПАНАСИНА

42.13 (545)
A 26

513
17

apsnə assr jlar rk. omissariat dgiel uəs azə.

apsnə zonalı taten stancia.

Абхаз $\frac{5}{72}$

agroteknika pqarakua

apsnə assr atatən kuliturazə

1935 ş.

Р 15615

apsnəgi həntkarra lquə təjra.

1935 ş.

аqua.
НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
АБХАЗИИ ИМ. И. Г. ПАПАСКИР

agrotexnikat pparakua.

apsnə assr atatən kulitirazə 1935 ş.

sortla araienkua reizşara.

apsnə assr aƣə irƣiaƣup y-xkək atatən:
„samsuni“ „trapizundi“.

atatən dgiəlkua ralpşara.

atatən iataƣup dgiəls iqou zegiə, imyu anəlapfrakuei abarakuei rəda. atatən azə eha eionnə ipxiazouƣi adgiəl pşkakuei adgiəl barakuei, izlou aboiayı (axahssa), ladei lada-mratafarei, anaarakuei abna xƣarstakuei rƣə ıftakuou.

adgiəl arxəiara.

apqara izlaho ala, atatən dgiəlkua jaouaƣup yənr. 1-ƣi—ianvar akə iarknə apreli akə aƣənza, aybaƣi—8-10 mşə irxəmgakua aitahara alagara aƣənza.

akƣi ajaouara aƣauəlara ataƣup 14-16 santimetr, aybaƣi—12-14 sant. adgiəl amı (apsəlara) zeipşrou hasab azunə.

anaara-kəsoikua rƣə ijaouaƣup znək—25 mart iarknə apreli 25 nza, xəmpada iagiıaltınə, ma ikuakuənə aitahara 3-5 mşə şəbıou.

iıaltƣup adgiəlkua zegiə apqara izlaho ala, ipşkakuou rəda.

ımaƣala ajaouareı bəcala işşnə ayaltkua rəla ayaltrei qalom.

akəsoı-baapskua rƣə, ajaouara iaxzaləmşo iƣaƣup (ibahapup) aƣauəlara 15-18 sant. atanə, mart 10 iarknə apreli 10 rƣənza, iagıraguzaƣup (ikuakuafup) aitahara 3-5 mşə şəbıou.

atatən iazkəu adgiəlkua rƣə vikəei akıari axəlou aırei azharei iazəmpşkua itagalaƣup mai 15 iaxəmgakua. vikəei akıari ixuınnə, oyə irxərf iqamzar eilaıaouaƣup. arxra aftaxı 2-3 mşə anclak ijaouaƣup aƣauəlara 14-16 sant. atanə, iagiıaltƣup, aıa-

ГОРНИЧЕСТВО

ГОРНИЧЕСТВО

Itra aftaxi 10-12 mşə ançlak eitahapın. atatən dgrialkua rəv vikəi akiari laçapın sentjabr 16 iarknə noiabr akə aʔənza. 1 gək adgiəl aʔə ilaçapın, normas izlaftəxəu ala ajla bzia, iguatou vika 100 kgr. akiar 60 kgr. eilapsanə.

aitahap (atatən feida) nxala.

1. aithap aazarta uqastkakuas ialxpup atəp barakua, aləartakuei, ma anaara maykuei, ixəpxiakərtou, ladei mratafərei raxit apşajgia axapərxagamxaşa.

2. aithap aazarta təps iamouroup ayadaxit akəzəmkua aləfərkuei alaqrta, ahau baapsərtakuei rəv. psəxua zlamou ala aithap aazarta təps irəmazaroup aziaskua iaxərzaaignou.

3. aithap aazarta dgrialkua əqazaroup iguzanə, zəkupərtamkuənə, ipsələnə iagirəckianə.

4. eha eionnə ipxiazoup adgiəl xəarstakua, ailabaarstakua, uəs akumkua ianhestaxa xəmpada rəc aarəxərtə dgriəlaroup. aparnikkua akorobkakua oula iqəcou irtaknə iqazaroup, ianamuzagiə bəcala işsnə.

5. atatən aithap aazara qamlaroup adgiəl baarakua rəv. anətrakuei atatəntakuei təps iaxrəmon.

atatən aithap adgiəl psadakua rəv aazara aan xəmpada iataxəup arja (arpsəlara), 1 kv. m. aithap dgriəl çakə iaiurəv 7 grammk asuperfosfatı 5 gr. atəyşa-təv amoniei (serno-kislogə amoniei).

atatən eitahap aazarta təp aaiguara iqalanə azalsom atatən xutə aqaxrei alaxkaarei.

ag u a t a. atatən eitahap ayəmazara aqəxiyara aʔənt iqamlaroup alaçara xəşəkusa ireihənə tək aʔə.

atatən eitahap aazarta təkua rəpsaxra aan ipşapup laçartas apəxia iaxəlaz atəpi atatən kazarımei irjəxaranə.

atatən eitahap afeida aazarazə adgiəl arxəiara.

1. akpi aithapara (abahara) myapgapup noiabri dekabri amzkua rzə—ianbarou, açauelara 20 sant. atanə, eitaçauapup ianvar azə, açauelara 15 sant. atanə.

2. ayaltra, adackua axahkua ub. egiərtgiə rəvənt arəckıara. atatən eitahap aazarta təkua rforma aqəçara ixti ixani (grn-tovie parnikovie) ialgaroup fevralı 1 aʔənza.

afap zlou adgiəl xuta.

1. alaçarta dgriəl afap zlou axuta ixti aips ixyanə iqou agriadkua agəlara rəmazaroup 5 sant. ireiçamkua. aparnik dgriəl xutakua agəlara 10 sant. ireiçamxaroup adgiəl akupşəlara aʔənt.

2. alaçarta dgriəl xuta əqazaroup abartkua rəla eilanə:

a) eilabaau auac 50%

b) anəf. 25%

v) apsləmz. 25%

auaci anəfi xəmpada eilarpazaroup.

auac azəmxozar, uac cəmxuras ialaçazar qaloit iqou abza aqara eilarprou aməvə eilabaa.

3. alaçap jla aparnikkua rəv alaçara normas ipxiazoup 0,8 gramm kv. metr aʔə, ixtnə iqou aʔə 1 grammk.

4. 1 gək. iazxaşa atatən ckıa aithap aiourazə iqəçapup parnikla 40 kv. m. dgriəl çakə zmou, ixtnə iqou 70 kv. m.

ajla laçara vharakua.

1. alaçara myapgapup xaamtaknə.

2. parnikla alaçarta təkua rəv atatən jla irjəonənə ilaçapup 25 fevralı iarknə 15 mart aʔənza.

3. ixti agriadkua rəv alaçara myapgapup x-vharaknə:

20/II iarknə 1/III aʔənza irjəonam jlala.

5/III " 20/III " " "

25/III " 5/IV " irjəonou jlala.

alaçara aftaxı imyapgapup $\frac{1}{2}$ sant. iyou auac mazei eilapşə akupsara.

aitahap axəlapşra.

1. ajla aanza aparnikkua rəkupşəlara enagigıə ijaaknə iqazaroup. apxiatı aybatı ajla azhara astadia aamtakua raan azə rəkupəlapup məşkə yənt, mcxuə ixıləton aqeiqi aziaskuei irxənnə azə rəkupəvəm.

axpatı ajla azhara stadia aamtan znək eha azə rəkupəvəm məşkə, mamzargıə məşkə bjaqnə, atəp ajaakəra iamou zeipsrou guataua, mcxuə imjaakjaxaracə.

2. apxiatı aybatı ajla azhara stadia aamtakua raan agriadkua uaxəla ixyaləvup, iara ubas ixyaləvup vənlagıə apşə xıləla auasuei apstha (anaqu) anxəui.

3. uaxənlə aparnikkua xyaləvup matəla (ui iazknə iqou axyaga) ma riadnola, iara ubas ixyaləvup vənlagı ixıləlarazar. vənla anəpxarou, pşə aʔamkua ianəqou akpi aybatı astadia aamtakua idərkə ixtnə iqazaroup aparnikkua. amş ianfəroui ianpxaroui aramakua ivcraanə apşə rəçarslapup.

uaxənlaṛi apşandaga—(vinṭiliacia) apərnikkua rṑə iqaca-
rur akṑii aybaṛii aṣṭadia aamtakua idrkə, aramakua akəkəi
ybakəi ivcraanə.

aitahaṛ iououanə, aṑhara aiourazə (aitahara azəqacarazə)
aitahara aamta 10 mş sagəu aramakua zənzak irxəṭur. akuei
apstṑei axitei qalozar apərnikkua xyaxaroup ramala.

4. iralalarur iṣataxxo aips, aṑaskiən iamərgakua.

eilarpxou auac mazei akupsalarur: 2-3 bonəc anaanaxua-
lak naxəs iralaxacəpxiaza, ajpara aṑənt eiləxxacəpxiaza, aita-
haṛ fatala iṑmazayxar, aməşjgia ououakua rəltaxi, ubas agriad-
kua akua iazzanə iqalozar.

5. amş şourakua raan aitahaṛ aşoura apərxagamxarəpa
aips aifəra axargəlarur akṑi araləra aṑənzi ianəralaxalak
aftaxi, iara ubas fatala aitahaṛ iṑmazayxargiə.

6. aitahaṛ 2-3 bonəc ireihanə ianaanaxualak iakurətur
arpsəlagə uac selitra,—5 kv. metr iakurətur vedrak aṣi 25
gramm aselitrei, ma asuperfosṑi atəyşə-ṑəṑə ammoniei (ser-
no-kislogo ammonia) 25-25 gramm eilaçanə vedrak azə aṑə 5
kv. metr cəpxiaza. iqaloit iakurətur akut uac eilabaaxiou rəfənə,
ma aoyə iuac (12 vedra aṣi vedrak akut uaci, ma aoy iuaci).

akurəṭ mazei eilaça akurəraan ialəṭarur daṑa ui aqara
azə ckiə.

arpsəlagə eiləpa akurətur yənt xənt iaxəmgakua ilanaçə
abas akurəra açəxua ṑṑarur aitahaṛ açxra aamta 7-10 mş
sagəu. aitahaṛ əçxlarur ləṑla ianeitahəru amş aṑnə, xulpaz-
larṑi—adəryəṑnəzə. amş iṑkua raan—açxra 1-2 saat sagəu iaku-
rətur ibzianə azə. açxra aftaxi iakupsətur auac, ubas iaku-
rətur azə. amş şorakua raan ləṑəmtanlarṑi açxrakua rəltaxi
iriflarur amra apərxagamxarṑ aips.

aitahaṛ aṑəmazarakuei iapərxagoui rakupara.

1. aitahaṛ aazara aan cəṑəaaga maṑaxukuas iamaz (ara-
makua, akorəbkakua, amatakua ubas egiərtigə) aitahara aamta
qalaanza aṑkə qarmçarṑ formolinla irəckiarur (arəckiaara aan
xutak aformolin ialəçarur 25 xuta azə) iara iazkəu aparəṭ aku-
ragələei, ma azəkurəgala, 10-15 mşə sagəu aitahara.

2. afəṭ zlou adgiəl xuta iqazaroup eilarpxanə iṑkəmxarṑ:
afəṭ zlou axutakua ailarpxaraan (apşəməz ada) irjaakṑur afor-
molinṑ zya psəṑla (xutak aformolin ialəçarur 200 xuta azə).
vedrak afəṭ zlou axutaṑə iqalarṑ $\frac{1}{2}$ litra azya.

arjaak eilapsə eilarpxətur iazkəu aməṑəṑə, eixşəurəda
eilərxua 100 gradusk apxara aṑənza, iara ubas $\frac{1}{2}$ saatk eičam-
kua iaxakəzaroup amca.

3. akolxozkua zegiəngara rṑə atatən ajla laçaxaanza alia-
pis zya aṑə eičərxianə (xutak aliapis aṑə 1000 xuta azə)
aṑəmazara. alazar innarjarṑ, nas azə açəşəṭur. ari aqəçaraan
xəmpada agronom daxəgəlaroup.

4. aitahaṛ 3-4 bonəc anaanaxualak naxəs aṑəmazara aṑəxi-
yarazə iakurəlarur es-jamş rəṑjara bordoskṑi abaazaṑə (zid-
kost),

rapxiarṑi akurəra myapgarur procent bza baazaṑəla (zid
kostla) (60 gramm abyəṭ kuporosi 60 gramm zəzəmbac akieri)
iduu (12 litr) azə zkua vedrak aṑə eilaçanə. ayəntə aan pro-
centla (120 gramm abyəṭ kuporosi 120 gramm akieri) iara ubri
avedra iaqarou azna azə aṑə.

rapxiarṑi ayəntəgiə akurərakua myapgaroup vedrak azna
abaazaṑə (zidkost) 100 kv. metr aitahaṛ açəkə iazxarṑ aips,
egi akurəraan y-vedrak 100 kv. m. irəzxarṑ.

5. aitahaṛ iṑmazayxar riabuxa ha izəftou abakterialə xəmpa-
da iakurətur bordoskṑ baazaṑə (zidkost), naq-naqqiə xumş
rəṑjara znək iakurəlarur.

6. aṑəmazara anjərcak (aitahaṛ baara ub. egi. rəla) iaraznak
izxəlçəz guatanə inəṑṑarur abyəṭ kuporos qbarala, aitahaṛ
əçəmxkua, (vedrak azə aṑə ialəçarur 300 gramm abyəṭ kupor-
os) ma zəşəla.

abri aamtazə inəmxaroup iguatamkuan iara aaiguara iqou aita-
haṑkuagiə oyə ibarəṑə aṑəmazara alasnə iqamzargiə. abart, aṑə-
mazara axəqaz atəpkua rṑə ikupsətur aṑkə qazəməçəşə, ixum-
gam anəi. abri aamtazə eiha-eiha iagṑur azəkurəra, iazəha-
ṑur apşə rəçərsəra apərnikkua. izdəruada dacla, aitahaṛ aṑə-
mazara axiə—iakupsətur ixumgam eilapsou anəi, iagṑur
azəkurəra, iqaloit 2-3 mşə zə akurəzəmxargiə, azəhaṑur apşə
açərsrei aifəra axargələrei aşoura saat mşkua raan.

7. aşxkua rakuparazə iqəçarur atatən jla laçaxaanza izləşə
aqkurei, ma aşəla ahənpəş, mamzargiə parizṑ zelen ha izəftou
alaçanə akupsara (xutak aşham iaxumgarəṑ 15 xuta aqkurei,
ma aşəla). izdəruada ari aməxuakua afara eitalagar—eitaqəçarur.

8. atatən xuac-sovka akuparazə, aitahaṛ iakurətur parizṑ
zelen ha izəftou 200 gramm zeleni 40 gramm zəzəmbac akieri
(12 litr azə zkua vedra duk aṑə).

9. aitahaṛ açxra napə arkxaanza (2-3 mşə şəṑṑou) iakurə-
ṑur 1 proc. bordoskṑ zidkostla.

10. aithap açxra aan daara mexuə eiləpşaalapup qara iymazayu ak alamiarac.

11. aithap iapsou anəçxxalak, atəp antajxalak eilaəaoua-pup, ahaşkənkuə rgələpəm, ma ilaəapup viəei akiari eilapsanə.

aminaləp rəgakuə.

arjəga-uac xulkua atatənərtakua irəkupsapup: riadla aitha-raan ajahakuə ialdaxo irtapsalapup akəltarakua aəanakraəa, iara uəs eiuəlnə akuzar—iakupsapup iyaltxaanə, ubas eila-zyanə akuzar aithahara aamtazə.

1. anəlapfra dgiəlkua rəə eiuəlnə, ineibeipşnə akupsaraan iyaltpup ynrə, iagiakupsapup znəkpi ayaltra aftaxi.

2. anəl pşkarakuə rəə ayaltra xataxəm, arjəra akupsapup ayənəpi aəaouara apxia.

riadla arjəra akupsara aan ifakurgələpup 1 gak aqnə normas centnerla:

№ № eiltar- gəlanə	anəira	atəysa-təjəp ammonia	superfosfat	atəysa-təjəp kali
1	ipsəlou	egiakup-rəm	2	egiakup-rəm
2	abjarap	0,5	2	0,5
3	ipsəpu	0,75	2	0,5

riadla, iara uəs ineiuəlnə arjəra akupsara aan ifakurgə-lapup 1 gak. aqnə normas centnerla:

№№ eiltar.	anəira	superfosfat	tomasslak
1	ipsəlou	4	4
2	abjarap	4	4
3	ipsəpu	4	4

eiuəlnə akupsaraanpi anorma iqou 50 proc. axənpup eilarlnə iqou arpsəlaga xulkua şakurəpu. azotpi kaliipi arjə-gakuə rəkupsapup ariadkuə rəə macara, mamzar ailazya.

ag u a t a: adgiəl təkua rəə azənjaoua aəənə super-fosfat cənxuras iakupsapup tomasslak. viəkəi akiari axə-laəəəkuou adgiəl psadakua rəə alaəara aəənə iakupsa-pup 1 gak aəə 4 centnerk asuperfosfat.—riadda, ixrb-

ouarnə alaəara aan, iara ubasgiə akupsara aan atatən dgiəlkuaigə irtaxəp 3 centnerk, riadla—1 $\frac{1}{2}$ centner.

aitahara.

atatən aithahara nap arkəpup apreli 25 iarknə iun 1 aəənə.

aitahap arəjpəra.

„samsun“ azə:

akəzə-naarakua	50×18	} ariadkuə-ajahakuə irb- jazaroup 50 santimetr, aitahapkuə akəi-akəi irəbjazaroup 18 sant.
zəmpu mayu adgiəlkua	60×16	
abjarap	60×18	
zəmpu ououou (ipsəlou)	60×20	

„trapizund“ azə:

abjarap ala 65—70×22.

aitahap aithaharaan iqazaroup 5-6 bonəc amanə, xəmpada iixiou, iymazayəm daclagiə eikuəou.

alahara myapgapup aithahara aftaxi 7 mşə irxəmgakuə. anaara-kəzəikuə rəənp ayarkua ialqianə iləeiuə adgiəl xəxiəi apşələra əkuzzaanə irəmgaracə ialdapup—im yaxəzgaşa azrakua, ubas exabalak, adgiəl zeipşrou guatanə işataxxo aipş atatə-nrta zexəngara ialdapup irnaa-rnaanə azrakua, aəauəlara 25 santimetr, atbaara 30-40 santimetr rətanə. anaara-kəzəikuə rəənp ayarkua iləeikuə rəmyaxgarazə azrakua ialdaxo irəəar-kuə adgiəl tbazaroup 10-15 metr, egiərt auqastkakua rəə 20 metr. akəzəikuə rəə azrakua aldapup irnaa-rnaanə. aitharta riad-jahakuə aldazaroup vəla ma napəla, psəxua zlamou ala irounə.

mexanikala atatən auəs azəurazə ajahakuə ckiənə iriaşanə, ubas aithaharagiə xəmpada riadla iqaəazaroup.

arəlara.

aznərala iraləpup aithahara aftaxi 10 mş anəlak, ayənə rala aznərala aftaxi 12-15 mş anəlak, aonacara agnə iqazar iraləpup, xənp, iamuzozar pləntgiə.

auqastkakua rəə vəla auəsura axəqou iraləpup mexanikəp, planəta № 8 ala.

axtjare i ačkua rei.

1. adgiəl pşkarakuei adgiəl mupmaykuei rəə axtjara myap-gapup 3-4 bonəc arganə yaamtaknə: ixtjapup 40-60% rəənə ianxhalak, nas egiərt iaanxaz zegiə anxhalak.

2. adgiəl psəlakua, aψyra dgiəlkua rφə iϕagiə aamta pətk anəbʔəslak 1-2 bəuəc arganə ixʔʔarup.

3. axiła (iguianna) eitaħarakuei axpaʔi azona iaxaϕanəkuə afxa fəpkuei rφə zaa aϕaa qalanə akuʔʔi aψəxra iapərxagaxar-ha iaxʔartəu ixʔʔazar qaloit zaa 3-4 bəuəc arganə.

4. aϕkuara myapɣaxarəup aϕkuəʔə ʂaanaxuo aipʂ yənt eicəmkuan, auragiə 5-7 santimetr iaxməʔkua.

ahistaψə apərxagakuei aψəmazarei rakupara.

1. aʂxkua rnerʔarazə—aqalʔra aan aqkurei ahənapʂəga, ma parizʔ zelenla ixunganə, 30-40 kgr. aqkurei 2-3 kgr. aʂhami gekʔark aψə iakupsazarəup.

iəuəuəazanə apxasta qarϕə iəlagar eitaqəϕarəup axuʔ akupsara, psəxua zlamou ala araləra iakurʔanə.

2. atatən xuackua-sovʔakua rakuparazə ixquʔarəup napəla. iəuəuəazanə apxasta aqəϕara iəlagar napəla akuparagiə eixmərsəuəkuə aitaħarʔkua irəkupsarəup arsenatə-kəliciei zəzəmbac aʔiəri (ibəbʔəu) eilaϕanə (xutak arsenatə-kəliciei xutak aʔiəri). mamzargiə (azənrəʔi asovʔa akuparazə) irxpsalarəup inzəʔʔaʂa axrəxu iəla-qəʂnə axlorʔ-nəʔria (50 xuta axrəxui xutak xlorʔ nəʔriei eilaϕanə, 1 gekʔark iəzʔarʔ 32 kilogramm axrəxui 650 gramm aʂhami).

3. aplantaciakua rφə əuəuəala aψəmazara tʔəi-ha izəʂtuə anəqala xəmpada iakurəʔarəup (ui iəzʔəu akurəʔagala) anabazini sulʔaʔ (18 gramm anabazini 70 gramm asəʔəni vedrak azə aψə).

4. dəcła aψəmazara anəqala rʔəpkua rφə irəɣuzanə anəʔ rədəhhaləʔarəup.

5. aψkə zəxiua əlapkua iʂaləʔə aipʂ iϕxlarəup, eiməxənam-kərc. iψkənə iϕxxaua zegiə bəlləʔarəup.

6. atatən mozaikəla iəuəuəanə aψkə axinə iqazar abəuəkuə aψəʔarəup, irəpʔarəup iəgiəryəʔarəup xazə, uəs akumkua akəʔk ybak rəla inaləsa-aaləsnə akuzar iϕxnə inəʔʔalarəup.

atagalara (aψəxra).

1. atatən sortkua „samsuni“ „trapizundi“ rtagalara aan iψəxarəup xunʔnə. aψəxra aϕəxua pʔaxarəup (oktiabr) 1 iəxəmgakua.

2. iψəxzarəup kunagala, aamtala iʔnə iqazar abəuə, iqamlarəup amcxu aψəxra erəznəknə. iψəxlarəup xulpazla əzəza qalanə, amʂ anəʔʔu iqaloit aψəxra xulaanzəgiə.

iqamlarəup abəuə ʂbaəzuə aψəxra, amʂ jgiakua rəʔtaxə yəms bʔəsaanza iqalom aψəxra.

3. iψəxəu atatən uaxəʔəi ʔnəʔəi reiha iʂtamərxakua irəp-xlarəup. arəpʔra aan psəxua zlamou ala sort ʂasabla eiləxlarəup.

4. ianrəpxxalak aftaxi arkanzarəzə iʂtarxarəup ϕəqə akə aϕəϕanə, ma amafəna ianϕanə.

5. atatən ryalarəup axuʔə kunagala iyaanza, nasgiə imxu-apərc (impəkuirc) amafəna iʂanu akəzarməʔə iϕərpʔianə, ma iʔəhənə kunagala iryaləʔarəup.

amafəna myakua atatən axəryaxua ickiəzarəup, həʂkənə əqamkua, nasgiə iqamlarəup azə əkurənanə. amafənəkuə irənϕalarəup eiuəu, eiqarəu eicəxəu atatən. abəuəkuə iələʔiʔanə ikəp-sauə arəpʔraani arəyaraani eiləpʂaanə irəpʔlarəup xazə.

atatən ʔazarma exabaləkgiə ikurʂazarəup (iɣguazarəup) apʔiagiə apʂa iəʔəzəxiqəʂa akə apərarəɣəlarəup.

6. atatən ryara aamtakua raan uaxənla adə ikuxanə iqamlarəup, iəra ubəsgiə ʔənla iənʔaəʔəroui apʂa ansuei.

7. atatən ryarta ʔazarmakua rəɣəlarəup iəxbarəui apʂa iəxə-ʔəxiqartəui atəpkua rφə, rʔkua alədei ladəmratalərei raxi irxanə.

8. atatən aψəxra aϕəxua anəpʔaxalak atatən xuʔkua xəga-zarəup 5—7 mʂə irxəmgakua, aiaʂartakua rφə iϕxnə, anaara-akəzəuəkuə rφə iəxʔʔanə.

ineitəʔ-aaitəʔkua alaϕara.

planla adzaaraləei atəpanʔi aqazafakua guatani iʂakurou-əuəup ineitəʔ-aaitəʔkua alaϕara abas:

1-ʔi axkə: atatən—ʔəyratəgalan avikəei aʔiəri.

2-ʔi axkə: 1. atatən, 2. aqkurei + avikəei aʔiəri, 3. atatən, 4. ʂəkusəʔʔi ahəʂkənəkuə.

3-ʔi axkə: 1. atatən, 2. atatən, 3. asamqur (klever) ʂəkusəʔʔi, 4. asamqur—yəʂəkusəʔi.

4-ʔi axkə: 1. atatən arʔəga xuʔkua atanə, 2. aqkurei + ʔəyratəgalanʔi avikəei aʔiəri, 3. atatən arʔəga xuʔkua atanə, 4. aqkurei.

5-ʔi axkə: 1. atatən arʔəga xuʔkua atanə, 2. aqkurei + ʔəyratəgalanʔi avikəei aʔiəri, 3. atatən arʔəga xuʔkua atanə, 4. aqkurei, ma laϕəʔ kuliʔurəʔ, 5. ʂəkusəʔʔi ahəʂkənəkuə.

6-ʔi axkə: 1. atatən superfəʂat atanə, 2. aqkurei + ʔəyratəgalanʔi avikəei aʔiəri, 3. atatən, 4. asamqur ʂəkusəʔʔi, 5. asamqur yəʂəkusəʔi.

aguata: şakusəkpi ahaskiən-ha ipxiazoup vikæi akiari, asoia (amxuda), şakusəkpi asamqur ub. egiərtgə. kər şakusəpi ahaskiən-ha ipxiazoup liucernia, asamqur qapf (krasnəi klever).

aga uəs aigəkaara.

1. akolxoznikja zegiə şapup brigadala. abrigadakua enagi iadzaroup şakusəkpi anxala uəs aarəxərtə uqasʔkakua rəə.

2. aarəxərtə uəs zeipsrou ala abrigadaşə iqazaroup 35-40 yək ireihamkua, iagireiçamkua 15 yək.

3. abrigadakua şaxaroup iazguatou auəskua rənagzarazə gupla 4—6 uala.

4. auəs uəga raxui anxala uəs məruegakuei şapup brigadala aarəxərtə dça zeipsrou guatanə anxara şakusəzə, abrigadakua rəəntə azə dālxnə drədçapup auəs uəga raxue wəyatalan inarknə qalala reikurlarazə.

5. takpxəkuda (obezliyka) arəzazə aqa uəs aşə dasu dzəzkəu, idçou auəs aamtaləei kunagaləei anagzarazə akolxoz wəshartakua irətoit abrigadakua xumşpi iruəşə anariad uəs.

6. abrigadirja akolxoz wəshartaxup anariad iruəz zeipsrou ala iftərxlaroup esəmşəpi anariad uəs, iagiraħaləpup, adərya-wəntə auəs iruəşə zaanaç.

7. es-xumş rəbʔara znə iara anariad aarħnə adça şənağzou, iqaçou zaqaroui abziarei ançanə abrigadir iritalaroup. iara ubri aamtazə abrigadir es-xumş znək auəsuraşə wəçgaləei wəçgadei auəsuraşə imaaz arbanə asvodka airbalaroup.

8. auəsuraşə nʔaanza, iqaçamzar zəqamlo akə akumzar abrigada uəsujə uəsk iəquxnə aşəuəsk axi iago aqaçara qamilaroup.

9. auəskua zegiə qaçaləpup pʔjarala (azazala, gupmaula gupla).

10. akolxoznikja gupləei azazaləei auəs zua ruəsura işalgo aips abrigadir idikəloit.

11. abrigadakua rqnəp iruəz auəs işalgo aips idikəloit akolxoz xanʔayə, ma iara ixatəpoyə, nasgiə ruəsūmta işakunago ala xar amamkuanə iqaçamzar akolxoz wəsharta iagnaʔueit abrigadakua rəamş eizəkə 20% rəənza, əbra iəlopup abrigadir-jəgiə. iara ubasgiə iacnaçoit auəsura ackiara azəngiə.

12. kolxoznik çəpxiəza iruəz auəs arəjarei ackiarei zeipsrou guatanə oup işiağəpu aqamşaxi.

13. abrigadir iualup kolxoznik çəpxiəza esəmşəpi ruəsura arəjarei ackiarei zeipsrou ala rəamşkua anəstərxua igueitalare iruəz ackiara zeipsrou.

14. iqalom abrigadirja, irədərkəlarə, aqamşkua raxigie iaxərpixazalarə akət nxamya aarəxərtakua rəə kunagala ickianə auəs azuəmzar (iaħħap, ckia ijaouamzar, araləra aan ahaskiənkuə nəʔzar, atagaləra iəgzar).

15. aqamşkua rənçəpup aqa kniškakua xəmpada xumş irxəmgakua znək.

16. akolxoz iadkəlou auəsup xkkua zegiə kunagala akolxoznikja zegiə eilkaanə irdəruazaroup (abrigadaşə oyə iaxəibaşə ikədzaroup).

atatən-ʔaħkua rəʔaxəfa.

atatən-ʔaħkua işakuzaalak akala mşjgiak apərxagamxəp içazaroup akəzarma, ma dəwə xəbrak aşə, fyə baapşə axəynam.

aʔaħkua kunagala işyara ianyalak iknəħəpup eivçarqqnə ajaakrei aəwəikrei rəʔəxiyarazə. açəxuʔənzəpi atatən amafənəkuə irnu bzia ianyalak irnəxnə iʔaħpup. aʔaħkua xəlapşə rəgməʔkuə iguatəlapup.

izdəruada eilaşnə quəkək aarxuazar aʔaħkua knəxnə amra iatəpup.

atatən adamatşei adenkişei, nasgiə arxəiertakua ran iŧtxaanza rəxiqafa.

1. atatən adamatşei adenkişei raan iʔaħəpup wəxraləei şorʔləei. iqalom atatən aʔaħara aan axuʔə kunagala iyamkua aʔaħara. iqalom atatən mexuə işəjaakəu aʔaħara, abonə mləʔaxaraci imqukerçi azən.

adamatrazə aʔaħarazi işakunəgaxara ijaakəu, ibziou atatən bonə-ha irpxiazoit eilarououa iaankəlanə iaauuəʔer imarianə zəwiçəzxua; mexuə ijaakjoup ha irpxiazoit atatən eilarououa iaankəlanə iaauuəʔer zəwəzəiçəmxkua iara ua iaanxo abonə; iəwəikəu ha ipxiazoup eilarououa iaanəukəlar ixuə abonə.

2. şaləla aʔaħara aan, aʔaħara ualəgaanza daara bzia iguatəpup iakum, iymazayu bonəck alamfəracə, izdəruada iymazayu bonəck montərlə, ma ckia aməryaralə axuʔə azanə iqalar—ialxup naq, egiʔaħəpup ckia ianəryaxalak xazə.

3. atatən adamatra aftaxi xəmpada paŭka maŭla iftarxəpup aryarazi arəparazi. art idamatu apaykakua wəħaxaanza iguatəne eiləpşaanə eilaşəz akəqazar enalxəlalə oup ianəħəpup.

aṡaharazə atatən iaaiua rəckiazaroup psləmzəkəi nəlkəi alamkua.

4. atatən iṡahou iaxatəpu askladkua raxi idəkuçaxaanza hauala (oṡ vnešnix oṡmosfernix vozdeistvii) ubas daṡaṡala pərxaga amaurac iṡazaroup çaqa aoiuə açaçanə.

atatən ṡahənə iṡaxnaçə izəynou axəbra rəpxanə izalşom, aṡahara aaiaanza afermentacia process aməxiracə.

askladkuei arxəiarta punkṡkuei raxi agara.

atatən arnəquara (agara) qamlaroup amşjgiakua raan. ikəlgamzar, irnəquamzar psəxua amamkua ianəqalagie xəmpada iakuriəzaroup ibziou, kua zləmsua abirzent (amlamba). iara abas ixyaxalaroup axara agara aangie, amş bziazargie.

apsnəṡi jlarkomdgieṡ
ap. zon. tat. ştancia.

aṡex. redaktor m. pilṡik.
takzəpxəkuu akorreṡtorja: g. papaskiə, v. kakalia.

akiepxirazə irətoup 19/i-35 ş, akiepxi aarxarazə anapə açaypur 9/i-35 ş. aṡi. af. — 62x74 s./m. 1 kiep. bonəc əq., 31,020 dər.
ab. kiep. bon. aṡə. azakəz № 725. aṡiraz 900. apliṡ № 8-A.

apsnəṡ hənkarra iquə təjra aṡipografia lenin ixiz zxəu,
aqua okṡlabreṡ arevoliucia № 3.

БЕСПЛАТНО.

АГРОТЕХНИЧЕСКИЕ ПРАВИЛА ПО КУЛЬТУРЕ
ТАБАКА в А. С. С. Р. АБХАЗИИ на 1935 г.

хуада.

15 160

АГРОТЕХНИЧЕСКИЕ ПРАВИЛА ПО КУЛЬТУРЕ
ТАБАКА в А. С. С. Р. АБХАЗИИ на 1935 г.